

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **F., a.s.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. Z. M., advokátkou v B., proti žalovanej **U.**, so sídlom v B., **o zaplatenie 30 426,74 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 13/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. februára 2011 sp. zn. 15 Co 477/2010 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 30. augusta 2010 č.k. 18 C 13/2010-70 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 846 Eur titulom úrokov z omeškania, trovy konania 1 907,35 Eur všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobcovi. V časti istiny 30 426,74 Eur, ktorú vzal žalobca späť ešte pred vydaním platobného rozkazu súd nerozhodoval s poukazom na ustanovenie § 172 ods. 6 O.s.p. Súd prvého stupňa takto rozhodol, keď po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že pohľadávka žalobcu a dlh žalovanej vznikli z ich záväzkového vzťahu, do ktorého vstúpil podnikateľský subjekt v rámci výkonu jeho podnikateľskej činnosti a žalovaná ako kupujúca, štátna príspevková organizácia, ktorá v rámci týchto zmluvných vzťahov s predávajúcim uspokojovala verejné potreby tak, ako žalovaná sama uviedla, a to poskytovaním zdravotnej starostlivosti občanom, teda vo verejnom záujme a nie na zabezpečovanie vlastnej prevádzky.

Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, kedy na predmetné záväzkové vzťahy sa obligatórne uplatní úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis ku všeobecnej úprave vykonanej v Občianskom zákonníku. Vzhľadom na to, že úroky z omeškania neboli medzi účastníkmi predmetných záväzkových vzťahov upravené dohodou, žalobca si uplatnil úroky z omeškania v súlade so zákonom (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení platnom do 31. decembra 2008) teda sadzbou o 10 % vyššou, než je základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska uplatňovaná pred prvým kalendárnym dňom kalendárneho polroka, v ktorom došlo k omeškaniu. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalovaná od pôvodného žalobcu si objednala dodanie liekov a zdravotníckych pomôcok. Taktiež nebolo sporné ani to, že žalovaná sa so zaplatením dostala do omeškania a cenu za tovar zaplatila v termínoch ako ich uvádzal žalobca. Tiež nebolo sporné, že pôvodný žalobca ako veriteľ postúpil svoju pohľadávku voči žalovanej. Sporná zostala len výška úrokov z omeškania. Súd prvého stupňa ustálil, že žalobca si uplatnil úrok z omeškania podľa ustanovenia § 369 Obchodného zákonníka v súlade s týmto ustanovením a preto priznal žalobcovi úrok z omeškania v ním uplatnenej výške. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. O vrátení súdneho poplatku za žalobu rozhodol v súlade s § 11 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 16. februára 2011 sp. zn. 15 Co 477/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania 212,03 Eur k rukám jeho právnej zástupkyne do 3 dní. Odvolací súd bol toho názoru, že súd prvého stupňa sa náležite vysporiadal s otázkou posúdenia, podľa ktorého právneho predpisu je potrebné priznať uplatnený úrok z omeškania. Dospel k správne právnemu záveru, že s poukazom na ustanovenie § 261 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka je potrebné predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou posudzovať ako vzťah obchodnoprávny. Odvolací súd súhlasne ako súd prvého stupňa mal za to, že v danej veci bolo predmetom kúpnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dodanie liekov a zdravotníckych pomôcok, ktorých zabezpečením do nemocničnej lekáreň žalovaná ako verejne dostupný poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti realizovala lekárenskú starostlivosť, ktorá je formou zdravotnej starostlivosti zabezpečovanej štátom ako verejnej potreby v rámci ústavne garantovaného práva na ochranu zdravia, na základe čoho dospel odvolací súd k zhodnému

záveru, že predmetný právny vzťah je potrebné považovať za obchodnoprávny, na základe čoho potom súd prvého stupňa správne priznal žalobcovi z jednotlivých dlžných súm úrok z omeškania vo výške 14,25 % ročne (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalovaná, navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) postupom odvolacieho súdu tým, že v zmysle § 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p. nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. To, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu treba podľa jej názoru vyvodiť zo skutočnosti, že týmto rozhodnutím nastala nejednotnosť vo výklade a aplikácii zákonnej právnej normy v súdnej praxi, keď odvolací súd v dvoch veciach stojacich na tých istých skutkových okolnostiach rozhodol rozdielne, priam protichodne. Tú istú stránku veci posúdil v dvoch rovnakých prípadoch rôzne, keď v dvoch identických konaniach prezentoval dva rôzne právne názory. Spornou otázkou je otázka kvalifikácie právneho vzťahu účastníkov konania, či ide o vzťah obchodnoprávny a teda nároky z neho treba posudzovať podľa príslušných ustanovení obchodného zákonníka alebo o vzťah civilný a nároky z neho vyplývajúce (úroky z omeškania) treba posudzovať podľa noriem civilného práva. Nesúhlasila s právnym názorom odvolacieho súdu, keď daný právny vzťah posúdil ako obchodnoprávny, mala za to, že ide o vzťah občianskoprávny.

Žalobca navrhol dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania. Dovolací súd v predmetnej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchyľil a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu) ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písm. a/ až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka a prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konania pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Žalovaná existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.

netvrdila a procesné vady tejto povahy nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalovaná namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) postupom odvolacieho súdu tým, že vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania napriek tomu, že išlo o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu právnou úpravou za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, proti ktorému by inak dovolanie nebolo prípustné, zveruje ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p. odvolaciemu súdu. Táto možnosť pripustenia dovolania je vyhradená len pre riešenie otázok zásadného právneho významu. Posúdiť, či vo veci ide o riešenie takejto otázky (právnej otázky) prislúcha výlučne odvolaciemu súdu. Dôvod uvedeného záveru vyplýva z toho, že právne posúdenie veci patrí súdu, nie účastníkom konania. Ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania nevysloví, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či inak ide o vec zásadného právneho významu (porovnaj R 38/1993).

Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd tým, že vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania, neodňal žalovanej žiadne právo a teda ani možnosť konať pred súdom.

Vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v citovanom ustanovení. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej

zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia žalovanej o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené, dovolací súd ich z uvedeného aspektu však neposudzoval, žalovanou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny predpis, a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie žalovanej nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, pretože trovy súvisiace s odmenou právnej zástupkyne žalobcu za vyjadrenie k dovolaniu nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva, lebo v porovnaní s jej vyjadreniami v základnom konaní neobsahovalo nové okolnosti (bolo totožné s vyjadrením z 1. júla 2010).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková